



Handläggare
Kommunens revisorer

Datum
2016-04-15

Beteckning
MISSIVSKRIVELSE

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige (f.k.)

Granskning av beslutsgång och kontrollfunktion gällande investeringar.

På vårt uppdrag har PwC genomfört en granskning av ett antal investeringsprojekt i syfte att belysa om det funnits en ändamålsenlig planering och kontroll för respektive projekt. Följande investeringsprojekt har granskningen omfattat:

- Arena Grosvads konstgräsplan
- Arena Grosvads vattenreningssystem
- Ny förskola i tätort
- Ombyggnad av Bergska skolan

Vad gäller Arena Grosvads konstgräsplan finns brister i besluts- och kalkylunderlag, detta då omfattande kostnader tillkommit jämfört med den initialt beslutade budgetramen.

Investeringen i Arena Grosvads vattenreningssystem bedöms som ändamålsenlig. Likaså beslutet om att investera i en ny förskola i tätort, där Lillängsskolan idag är belägen. Det ska dock understrykas att detta projekt fortfarande är i projekteringsfas.

Investeringen i ombyggnaden av Bergska skolan bedöms som delvis ändamålsenlig. Under projektets gång har det tillkommit omfattande avvikelser, förvisso svårförutsedda sådana, med stora kostnadsökningar som följd. Dessa kostnadsökningar har inte hanterats i enlighet med kommunens ekonomistyrningsregler.

Granskningen översänds till Kommunstyrelsen för kännedom och beaktande. Revisorerna önskar svar från styrelsen senast 2016-08-28

För kommunens revisorer

Denny Lawrot
Ordförande Revisionen

Lars Gustafsson
vice ordförande Revisionen

Bilaga: Revisions-PM: Granskning av beslutsgång och kontrollfunktion gällande investeringar.

Revisionsrapport

Granskning av beslutsgång och kontrollfunktion gällande investeringar

Finspångs kommun

*Annika Hansson,
certifierad kommunal
revisor*

Felix Miranda Thyrén

Mars/2016

pwc

Innehåll

| | | |
|-----------|--|-----------|
| 1. | Sammanfattning | 2 |
| 1.1. | Sammanfattande revisionell bedömning | 2 |
| 2. | Inledning | 4 |
| 2.1. | Bakgrund | 4 |
| 2.2. | Revisionsfråga | 4 |
| 2.3. | Kontrollmål | 4 |
| 2.4. | Revisionskriterier | 4 |
| 2.5. | Avgränsning..... | 4 |
| 2.6. | Metod..... | 4 |
| 3. | Iakttagelser och bedömningar | 6 |
| 3.1. | Arena Grosvads konstgräsplan..... | 6 |
| 3.1.1. | Beslutsprocess | 6 |
| 3.1.2. | Besluts- och kalkylunderlag..... | 7 |
| 3.1.3. | Hantering av eventuella avvikelser | 7 |
| 3.2. | Arena Grosvads vattenreningssystem | 7 |
| 3.2.1. | Beslutsprocess | 7 |
| 3.2.2. | Besluts- och kalkylunderlag..... | 8 |
| 3.2.3. | Hantering av eventuella avvikelser | 8 |
| 3.3. | Ny förskola i tätort..... | 8 |
| 3.3.1. | Beslutsprocess | 8 |
| 3.3.2. | Besluts- och kalkylunderlag..... | 10 |
| 3.3.3. | Hantering av eventuella avvikelser | 10 |
| 3.4. | Ombyggnad av Bergska skolan..... | 10 |
| 3.4.1. | Beslutsprocess | 10 |
| 3.4.2. | Besluts- och kalkylunderlag..... | 13 |
| 3.4.3. | Hantering av eventuella avvikelser | 13 |
| 4. | Sammanfattning bedömningar | 15 |
| 5. | Bilaga..... | 16 |

1. **Sammanfattning**

1.1. **Sammanfattande revisionell bedömning**

Finspångs kommun har fattat beslut om att genomföra ett antal stora investeringar. Det är viktigt att det i förvaltningen finns rutiner för att säkerställa att genomförandet av ett projekt blir i enlighet med av kommunstyrelsen beslutad inriktning. Vidare är det av vikt att beslut med betydande ekonomiska konsekvenser är välgrundade och bygger på genomarbetade beslutsunderlag. Revisorerna i Finspångs kommun har därför beslutat att större investeringsprojekt ska vara föremål för löpande granskningsinsatser. Under 2015 har PwC givits i uppdrag att granska investeringarna i en ny konstgräsplan, ett nytt vattenreningssystem, byggnationen av en ny förskola samt ombyggnaden av Bergska skolan. Samtliga investeringar överstiger en kostnad om fem miljoner kronor.

Granskningen har genomförts genom kartläggning av beslutsprocessen i kommunstyrelsen samt kommunfullmäktige. I denna kartläggning har vi tagit del av protokoll och ett urval av de dokument som varit underlag till fattade beslut. Vi har även tagit del av förekommande kalkylunderlag för projekten samt den dokumentation som finns för uppföljning av ekonomiskt utfall kontra kalkyl och budget.

Vallonbygden har under projektets genomförande lämnat oss efterfrågad ekonomisk rapportering rörande projekten.

Vi har i granskningen gått igenom de kommunala riktlinjer och styrande dokument som är aktuella för planering, styrning och uppföljning av större investeringar.

Granskningen syfte har varit att besvara revisionsfrågan:

Har kommunen en ändamålsenlig planering och kontroll gällande investeringen i:

- **Arena Grosvads konstgräsplan**
- **Arena Grosvads vattenreningssystem**
- **Ny förskola i tätort**
- **Ombyggnad av Bergska skolan**

Bedömningarna av följande kontrollmål ligger till grund för svaret på revisionsfrågan

- Är beslutsprocessen gällande projekt välfungerande?
- Finns ett genomarbetat besluts- och kalkylunderlag till investeringen?
- Hanteras eventuella avvikelser mot besluts- och kalkylunderlag enligt kommunens riktlinjer?

Efter genomförd granskning bedömer vi att kommunens delvis har en ändamålsenlig planering och kontroll gällande ovannämnda investeringar.

Vad gäller Arena Grosvads konstgräsplan finns brister i besluts- och kalkylunderlag, detta då omfattande kostnader tillkommit jämfört med den initialt beslutade budgetramen.

Investeringen i Arena Grosvads vattenreningssystem bedöms efter genomförd granskning som ändamålsenlig enligt ovanstående kontrollmål. Likaså beslutet om att investera i en ny förskola i tätort, där Lillängsskolan idag är belägen. Det ska dock understrykas att detta projekt fortfarande är i projekteringsfas.

Investeringen i ombyggnaden av Bergska skolan bedöms slutligen som delvis ändamålsenlig. Detta då det under projektets gång tillkommit omfattande, förvisso svårförutsedda avvikelser, med mycket stora kostnadsökningar som följd. Dessa kostnadsökningar har vidare, enligt vår bedömning, inte hanterats i enlighet med kommunens ekonomistyrningsregler.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Revisorerna i Finspångs kommun har beslutat att större investeringsprojekt ska följas och vara föremål för löpande granskningsinsatser. Under 2015 har PwC givits i uppdrag att särskilt följa investeringarna i Arena Grosvads konstgräsplan och vattenreningssystem, byggnationen av en ny förskola i tätort samt ombyggnaden av Bergska skolan.

Granskningen har genomförts genom kartläggning av beslutsprocessen i kommunstyrelsen samt kommunfullmäktige. I denna kartläggning har vi tagit del av protokoll och ett urval av de dokument som varit underlag till fattade beslut.

Vi har tagit del av förekommande kalkylunderlag för projekten samt den dokumentation som finns för uppföljning av ekonomiskt utfall kontra kalkyl och budget.

Vallonbygden har under projektets genomförande lämnat oss efterfrågad ekonomisk rapportering rörande projekten.

Vi har i granskningen gått igenom de kommunala riktlinjer och styrande dokument som är aktuella för planering, styrning och uppföljning av större investeringar.

2.2. Revisionsfråga

Granskningen syfte har varit att besvara revisionsfrågan har kommunen en ändamålsenlig planering och kontroll gällande investeringarna i:

- Arena Grosvads konstgräsplan
- Arena Grosvads vattenreningssystem
- Ny förskola i tätort
- Ombyggnad av Bergska skolan

2.3. Kontrollmål

Kontrollmålen, kopplade till den övergripande revisionsfrågan, är följande:

- Är beslutsprocessen gällande projekt välfungerande?
- Finns ett genomarbetat besluts- och kalkylunderlag till investeringen?
- Hanteras eventuella avvikelser mot besluts- och kalkylunderlag enligt kommunens riktlinjer?

2.4. Revisionskriterier

Kommunallagen.

2.5. Avgränsning

Kartläggningen är avgränsad till beslut och genomförande under år 2014-2015.

2.6. Metod

Granskningen genomförs genom:

- Kartläggning av beslutsprocesser
- Genomgång av relevanta styrdokument
- Kontakter/telefonintervjuer med projektledare
- Genomgång av beslutsdokument rörande investeringsobjektet
- Uppföljning under genomförandeperiod

Kontakt/telefonintervjuer har genomförts med:

- Projektledare för respektive projekt hos Vallonbyggden
- Fastighetsstrateg
- Registrator

Rapporten har varit föremål för sakgranskning.

3. Iakttagelser och bedömningar

I detta avsnitt redogörs för våra iakttagelser och vår bedömning för respektive projekt. Varje projekt har bedömts utifrån de tre kontrollmål som presenterats ovan.

3.1. Arena Grosvads konstgräsplan

3.1.1. Beslutsprocess

I detta avsnitt görs översiktlig redogörelse av beslut som fattats kring byggnationen av den nya konstgräsplanen.

2013-08-28 – Kommunfullmäktige antar Budget 2014 och Strategisk plan 2014-2016 där totalt 8 mnkr avsätts till en ny konstgräsplan (4 mnkr per år under 2014 samt 2015).

2013-10-14 – Skrivelse från Fotbollsöreningarna i Finspång till Kommunstyrelsen angående behovet av konstgräsplan i kommunen.

2014-03-06 – Kompletterande tjänsteskrivelse angående olika alternativa utföranden av konstgräsplanen.

2014-03-24 – Beslut i kommunstyrelsen (KS § 137) att uppdra förvaltningen att påbörja upphandling samt projektering enligt alternativ E, samt att se till att konstgräsplanen är färdig inför vintersäsongen 2014-2015.

2014-09-24 – Tjänsteskrivelse från förvaltningen med förslag om att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att medge tilläggsfinansiering om 6 mnkr. Detta med anledning av att upphandlingen visat att marknadspriset för det beslutade alternativet uppgår till 13,3 mnkr. Förutom detta behöver det avsättas 600 tkr för anskaffandet av en maskinpark för planens skötsel.

2014-10-20 – Beslut om tilläggsfinansiering i kommunstyrelsen (KS § 377) om 6 mnkr från de oinvecklade medlen i 2015 års investeringsbudget.

2014-11-05 – Beslut i kommunfullmäktige (KF § 221) om att medge tilläggsfinansiering enligt ovanstående beslut i kommunstyrelsen.

2015-04-15 – Slutredovisning av projektet från Vallonbyggden. Enligt denna genomförde Vallonbyggden en LOU-upphandling där Peab antogs som generalentreprenör. Slutgiltig investeringskostnad 12 948 274 kronor. Slutredovisningen har i skrivande stund ej behandlats av kommunstyrelsen.

3.1.1.1. Bedömning

Kontrollmålet bedöms efter genomförd granskning som uppfyllt. Investeringen i en ny konstgräsplan bedöms sammantaget ha genomförts i enlighet med kommunfullmäktiges beslut. Vi rekommenderar dock att slutredovisningen behandlas i kommunstyrelsen.

3.1.2. Besluts- och kalkylunderlag

Vi har tagit del av kalkylunderlag från Vallonbyggden daterat 2014-09-17. Vi har även tagit del av anbudsutvärderingen.

Medel har i det här fallet tagits i anspråk före genomförd upphandling, något som kan medföra osäkerhet vad gäller förutsättningarna för en säker budget. Vi har inte heller kunnat ta del av något kalkylunderlag som föregått beslutet att i Budget 2014 avsätta 8 mnkr till konstgräsplanen. I det här fallet blev det upphandlade alternativet 5,3 mnkr dyrare än initial investeringsram. Vidare behövde det i senare beslut även tillskjutas 600 tkr för anskaffande av en maskinpark för skötsel.

3.1.2.1. Bedömning

Kontrollmålet bedöms efter genomförd granskning som ej uppfyllt. Den initialt fastställda budgetramen förefaller inte vara underbyggd av något genomarbetat kalkylunderlag, något som i sin tur medfört avvikelser från budget.

3.1.3. Hantering av eventuella avvikelser

Efter beslut om upphandling framkom att det beslutade alternativets marknadspris uppgick till 13,3 mnkr, vilket således översteg de avsatta medlen med 5,3 mnkr. Vidare framkom att 600 tkr behövdes till investeringar i en maskinpark.

Detta har meddelats kommunstyrelsen i en tjänsteskrivelse (daterad 2014-09-24) från kommundirektör, i enlighet med kommunens ekonomistyrningsregler.

3.1.3.1. Bedömning

Kontrollmålet bedöms efter genomförd granskning som uppfyllt. Avvikelser har hanterats i enlighet med gällande ekonomistyrningsregler.

3.2. Arena Grosvads vattenreningsystem

3.2.1. Beslutsprocess

I detta avsnitt görs översiktlig redogörelse av beslut som fattats kring byggnationen av vattenreningsystemet i Arena Grosvad.

2014-03-14 – Tjänsteskrivelse från förvaltningen angående byte av befintligt vattenreningsystem, med bakgrund i bristande kapacitet samt att nuvarande system orsakar skada på anläggningen. Kommunen har tidigare uppdragit Vallonbyggden att ta fram fyra alternativ till ett nytt system, som redovisas i bilaga till skrivelsen. Förvaltningen föreslår utifrån detta kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att välja alternativ D till en kostnad om 14 mnkr fördelat under 2014 samt 2015, samt att investeringsramen för 2014 utökas med 7 mnkr och ökad upplåning medges för ändamålet, medan finansieringen för 2015 sker inom befintlig investeringsram.

2014-04-28 – Beslut i kommunstyrelsen (KF § 180) att föreslå kommunfullmäktige att besluta enligt förvaltningens förslag.

2014-05-21 – Beslut i kommunfullmäktige (KF § 119) enligt ovanstående förslag.

2015-09-29 – Slutredovisning av projektet från Vallonbyggden. Enligt denna genomförde Vallonbyggden en LOU-upphandling där Poolwater AB antogs som totalentreprenör.

Slutgiltig investeringskostnad 12 129 661 kronor. Det nya vattenreningssystemet beräknas ge en årlig driftkostnadsbesparing på 270 tkr. Vid samtal med projektledare vid Vallonbyggden konstateras att projektet blivit något billigare än beräknat då kommunen använt sina ramavtalade entreprenörer, vilket medförde vissa kostnadsbesparingar. Kommunen föreslås besluta att godkänna slutredovisningen.

3.2.1.1. Bedömning

Kontrollmålet bedöms efter genomförd granskning som uppfyllt. Investeringen i ett nytt vattenreningssystem bedöms sammantaget ha genomförts i enlighet med kommunfullmäktiges beslut.

3.2.2. Besluts- och kalkylunderlag

Vi har tagit del av det underlag som Vallonbyggden tagit fram, och som finns som bilaga till den ovan nämnda tjänsteskrivelsen daterad 2014-03-14. Vi har även tagit del av kalkylunderlag från Vallonbyggden daterat 2014-06-30.

Vidare har vi tagit del av en tjänsteskrivelse där förvaltningen beskriver de driftskonsekvenser som en ny vattenrening medför, samt vilka kostnader som man riskerar att ådra sig om man inte genomför investeringen.

Kalkyl har i det här fallet upprättats före genomförd upphandling, något som kan medföra osäkerhet vad gäller förutsättningarna för en säker budget.

3.2.2.1. Bedömning

Det finns ett genomarbetat kalkylunderlag till genomförd investering i ett nytt vattenreningssystem, kontrollmålet bedöms som uppfyllt.

3.2.3. Hantering av eventuella avvikelser

Inga betydande avvikelser har förekommit under investeringsprocessen.

3.2.3.1. Bedömning

Med anledning av ovanstående bedöms kontrollmålet som uppfyllt.

3.3. Ny förskola i tätort

3.3.1. Beslutsprocess

I detta avsnitt görs översiktlig redogörelse av beslut som fattats kring byggnationen av en ny förskola i tätort.

2014-10-07 – Tjänsteskrivelse angående behovet av en ny förskola i tätort. Detta med anledning av att Dalens förskola bedrivs i tillfälliga moduler vars hyreskontrakt går ut vid årsskiftet 2015-2016. Dessa moduler är dyra och bidrar till en hög kostnad för förskoleverksamheten. I skrivelsen presenteras fyra alternativa tillvägagångssätt, alternativ 1-4. Förvaltningen beslutar att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta:

1. Att säga upp hyresavtalet på barackerna vid Dalens förskola och avveckla verksamheten vid kontraktets utgång.
2. Att riva befintlig byggnad vid Lillängens skola och bygga en ny förskola för 80 barn i enlighet med förslagen beskrivna i ärendet.
3. Att utöka 2015 års investeringsbudget med 41 miljoner kronor.
4. Att finansiera investeringen inom upplåning.

2014-11-03 – Beslut i kommunstyrelsen (KS § 413) att skjuta på beslutet till sammanträdet 2014-11-17.

2014-11-17 – Beslut i kommunstyrelsen (KS § 428) att skjuta på beslutet till sammanträdet 2014-12-08.

2014-12-08 – Beslut i kommunstyrelsen (KS § 440) enligt förvaltningens förslag, med yrkande att stryka ”vid kontraktets utgång” i första att-satsen samt att ”alternativ 1” läggs till vid att-sats 2. Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta:

1. Att säga upp hyresavtalet på barackerna vid Dalens förskola och avveckla verksamheten.
2. Att riva befintlig byggnad vid Lillängens skola och bygga en ny förskola för 80 barn enligt alternativ 1.
3. Att utöka 2015 års investeringsbudget med 41 miljoner kronor.
4. Att finansiera investeringen inom upplåning.

Alternativ 1 innebär att befintlig byggnad rivs och en helt ny förskola byggs. Förslaget är förslag är att bygga en förskola i två plan, och enligt förvaltningen finns goda exempel och färdiga ritningar att tillgå vilket gör kostnadsberäkningen säker och förarbetet snabbare. Vidare finns värmeekonomiska fördelar vilket möjliggör en lägre driftskostnad. Rivningskostnad tillkommer dock i större utsträckning än i övriga alternativ. Pedagogiskt anses detta alternativ överlägset de övriga då lösningen bygger på modern förskoleverksamhet och dess behov.

2015-01-28 – Beslut i kommunfullmäktige (KF § 11) enligt kommunstyrelsens förslag ovan.

2015-10-19 – Finspångs kommun har fått frågan från Migrationsverket om att öppna ett evakueringsboende. Räddningschef har fått i uppdrag att se över möjligheterna och anser att Lillängsskolans tomma lokaler är lämpliga. Kommunstyrelsen beslutar att informationsärende (KS § 364) blir ett beslutsärende, samt att ställa sig positiv till att upprätta evakueringsboende. Ansvar för att organisera utförandet delegeras till Kommundirektören.

2015-11-09 – Beslut i kommunstyrelsen (KS § 409) att etablera ytterligare ett HVB-hem för ensamkommande barn och ungdomar i kommunal regi. I beslutet kommenteras även förvaltningens tillfälliga användning av Lillängsskolans tomma lokaler, och att en permanent lösning behövs.

Vid samtal med kommunens fastighetsstrateg framgår avslutningsvis att förvaltningen i nuläget avvaktar planändring samt slutprojektering, och att upphandling beräknas kunna påbörjas under sommaren 2016, med byggstart under hösten. Planerat färdigställande är därmed beräknat till augusti 2017.

3.3.1.1. Bedömning

Kontrollmålet bedöms efter genomförd granskning som uppfyllt. Arbete med investeringen i en ny förskola bedöms sammantaget ha genomförts i enlighet med kommunfullmäktiges beslut. Det bör dock noteras att byggnationen i skrivande stund ej inletts.

Vid framtida beslut vill vi dock understryka vikten av att i någon mån tidsbestämma planer, för att säkerställa att dessa genomförs i enlighet med fullmäktiges intentioner. I nuläget finns viss oklarhet i beslutsgången avseende när Dalens förskola skall avvecklas och den nya skolan tas i bruk.

3.3.2. Besluts- och kalkylunderlag

Vi har tagit del av den investeringskalkyl som fanns som bilaga till tjänsteskrivelsen daterad 2014-10-07, angående ny förskola i tätort.

3.3.2.1. Bedömning

Efter genomförd granskning bedöms kontrollmålet som uppfyllt.

Det finns för närvarande ingen lokalförsörjningsplan i kommunen, vid kontakt med förvaltningen framgår dock att en sådan håller på att tas fram. Efter genomförd granskning vill vi ytterligare understryka vikten av detta, då en lokalförsörjningsplan enligt vår mening hade bidragit till ett mer genomarbetat beslutsunderlag.

3.3.3. Hantering av eventuella avvikelser

Då rivning samt byggnation enligt beslut i skrivande stund ej inletts finns inga avvikelser att kommentera på.

3.3.3.1. Bedömning

Kontrollmålet bedöms som uppfyllt.

3.4. Ombyggnad av Bergska skolan

3.4.1. Beslutsprocess

I detta avsnitt översiktlig redogörelse av några viktiga beslut som fattats kring ombyggnationen av Bergska skolan.

2013-12-16 – Tjänsteskrivelse angående investeringsmedgivande till ombyggnation på del av nuvarande Bergska skolan, förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta enligt ärendet nedan, 2014-01-13 KS § 23.

2013-12-17 – Tjänsteskrivelse angående Nytt medborgarcentrum – Bergska skolan, inklusive kalkylunderlag. Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta enligt ärendet nedan, 2014-01-13 KS § 24.

2014-01-13 – Ärende i kommunstyrelsen (KS § 23) angående Investeringsmedgivande till ombyggnation på del av nuvarande Bergska skolan.

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att besluta:

1. Att ge investeringsmedgivande till ombyggnation på del av nuvarande Bergska skolan.
2. Att ge investeringsmedgivande för investering av inventarier för både Bildningen och nuvarande Bergska skolan.
3. Att utöka tidigare fastställd investeringsram med 33,5 miljoner kronor.
4. Att investeringen finansieras genom nyupplåning.
5. Att hyreskostnaden och kapitalkostnaden för inventarier finansieras inom sektor bildning och kulturs budgetram.

Beslut om att skjuta ärende angående investeringsmedgivande till kommande sammanträde.

2014-01-13 – Ärende i kommunstyrelsen (KS § 24) angående Nytt medborgarcentrum – Bergska skolan.

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige besluta:

1. Att ge investeringsmedgivande till ombyggnation på del av nuvarande Bergska skolan.
2. Att utöka tidigare fastställd investeringsram med 12,5 miljoner kronor.
3. Att investeringen finansieras genom nyupplåning.
4. Att hyreskostnaden finansieras av kommande interna och externa hyresgäster. Hyresnivån regleras i särskild ordning.

Beslut om att skjuta ärende angående investeringsmedgivande till kommande sammanträde.

2014-01-27 – Beslut i kommunstyrelsen (KS § 35) om att återremittera ärendet ovan avseende Investeringsmedgivande till ombyggnation på del av nuvarande Bergska skolan till förvaltningen med motivering att:

”Vi vill ha en tydlighet i vad som omfattas av investeringsförslaget. Ett förslag med fullvärdiga lokaler för undervisning för IM-programmen, Särskolan, Särvux, SFI, Komvux (se sid 190), inklusive personalutrymmen och uppehållsrum. Skolbibliotek, skolmatsal med mottagningskök (alternativt tillagningskök) samt matrum Vi vill ha en tydlighet i vad som omfattas av investeringsförslaget där det tydliggörs vad som investeringsmedlen kommer att användas till och vad som inte ingår i denna investering. Vi vill också få förtydligat om det finns delar (skolbibliotek, uppehållsrum, matsal osv) som är tänkta att kunna nyttjas av både skolverksamhet och i ett framtida medborgarcentrum. Då investeringsutrymmet

för kommunen är begränsat vill vi att man genomlyser hela investeringen för att se om och var det finns alternativ vi kan ta ställning till.”

2014-01-27 – Beslut om att återremittera ärendet ovan avseende Nytt medborgarcentrum – Bergska skolan till förvaltningen med motivering att:

”Vi vill ha en tydlighet i vad som omfattas av investeringsförslaget där det tydliggörs vad som investeringsmedlen kommer att användas till och vad som inte ingår i denna investering. Då investeringsutrymmet för kommunen är begränsat vill vi att man genomlyser hela investeringen för att se om och var det finns alternativ vi kan ta ställning till.”

2014-02-11 – Tjänsteskrivelse angående investeringsmedgivande till ombyggnation på del av nuvarande Bergska skolan.

2014-02-24 – Beslut (KS § 99) om att föreslå kommunfullmäktige om att besluta om Investeringsmedgivande till ombyggnation på del av nuvarande Bergska skolan enligt förvaltningens förslag med ändring att inventariernas värde specificeras till 5 mnkr samt investeringsram till 31 mnkr (punkt 2 samt 3):

1. Att ge investeringsmedgivande till ombyggnation på del av nuvarande Bergska skolan.
2. Att ge investeringsmedgivande för investering av inventarier för Bildningen och nuvarande Bergska skolan om 5 miljoner kronor.
3. Att utöka tidigare investeringsram med 31 miljoner kronor.
4. Att investeringen finansieras genom nyupplåning.
5. Att hyreskostnaden och kapitalkostnaden för inventarier finansieras inom sektor bildning och kulturs budgetram.

2014-03-26 – Beslut i kommunfullmäktige (KF § 68) enligt ovanstående förslag.

2014-11-03 – Information från projektledare samt fastighetsstrateg till kommunstyrelsen (KS § 412) med besked om att de budgeterade 31 mnkr ”räcker till att renovera den låga delen samt plan 1 i den höga delen av skolan.” Kommunstyrelsen ger sitt samtycke till att förvaltningen går vidare med planerna att renovera den låga delen samt plan 1 i den höga delen på Bergska skolan.

2015-05-04 – Fastighetsstrateg informerar kommunstyrelsen (KS § 197) om Bergska skolan samt svarar på frågor.

2015-09-14 – Fastighetsstrateg informerar kommunstyrelsen (KS § 330) om ”Status renovering av Nya Bergska”.

2016-02-08 – Ärende i kommunstyrelsen (KS § 41) angående det återremitterade ärendet (2014-01-27) Nytt medborgarcentrum – Bergska skolan. Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta:

1. Att ge förvaltningen i uppdrag att fortsätta utveckla myndighets- överskridande samverkan tillsammans med parterna inom Finspångs samordningsförbund.
2. Att inte gå vidare i processen att skapa ett nytt Medborgarcentrum i fastigheten Bergska skolan.

Att ärendet tas upp för beslut vid kommunstyrelsens sammanträde 2016-03-07.

Vid samtal med projektledare vid Vallonbyggen framgår att ombyggnaden av Bergska skolan i skrivande stund befinner sig i slutprojektering, dock finns ingen slutredovisning att tillgå. Projektkostnaden bedöms dock bli i linje med den som redovisats i Vallonbyggens lägesrapport 2015-04-30 (se nedan).

3.4.1.1. Bedömning

Kontrollmålet bedöms efter genomförd granskning som uppfyllt. Ombyggnationen av Bergska skolan bedöms sammantaget ha genomförts i enlighet med kommunfullmäktiges beslut.

Vi vill dock rekommendera att kommunstyrelsen vid framtida beslut redogör sin beslutsgång tydligare, detta då ärendet med avseende på avsatta medel samt investeringar i olika delar av skolfastigheten anses svåröversiktligt, vilket försvårar uppföljning.

3.4.2. Besluts- och kalkylunderlag

Vi har tagit del av den investeringskalkyl som fanns som bilaga i tjänsteskrivelsen daterad 2013-12-17 angående ett nytt medborgarcentrum. Vi har även tagit del av den investeringskalkyl som finns som underlag till investeringsplan i tjänsteskrivelsen daterad 2014-02-11.

Vi har även tagit del av lägesrapport daterad 2015-04-30, där det konstateras att det vid påbörjat rivningsarbete tillkommit ett antal omständigheter som ej kunde förutses i projektstadiet, samt att dessa kommer medföra merkostnader och förseningar.

Vi har slutligen tagit del av kalkylunderlag från Vallonbyggen daterat 2015-10-01, där färdigställande väntas 2016-02-26, och den totala kostnaden beräknas till 48 890 000 kr.

3.4.2.1. Bedömning

Kontrollmålet bedöms efter genomförd granskning som ej uppfyllt. Flera omständigheter som enligt rapport ej kunnat förutses har medfört mycket stora kostnadsökningar.

Det finns för närvarande ingen lokalförsörjningsplan i kommunen, vid kontakt med förvaltningen framgår dock att en sådan håller på att tas fram. Efter genomförd granskning vill vi ytterligare understryka vikten av detta, då en lokalförsörjningsplan enligt vår mening hade bidragit till ett mer genomarbetat beslutsunderlag.

3.4.3. Hantering av eventuella avvikelser

Som diskuterats i avsnitt 3.3.2 konstateras i lägesrapport daterad 2015-04-30 att det vid påbörjat rivningsarbete har tillkommit ett antal omständigheter som ej kunde förutses i projektstadiet, samt att dessa kommer medföra merkostnader och förseningar. Enligt kal-

kylunderlag daterat 2015-10-01 förväntas den slutgiltiga kostnaden bli 48 890 000 kr. Kostnader daterade från 2015-10-30 till och med 2016-02-15 uppgår till 17 240 300 kr.

3.4.3.1. *Bedömning*

Kontrollmålet bedöms efter genomförd granskning som ej uppfyllt. Vid noterade avvikelser som medfört merkostnader har kommunstyrelsen ej fattat beslut om utökad budgetram eller på annat sätt tagit ställning till detta genom beslut.

4. *Sammanfattning bedömningar*

Granskningen syfte har varit att besvara revisionsfrågan:

Har kommunen en ändamålsenlig planering och kontroll gällande investeringen i:

- **Arena Grosvads konstgräsplan**
- **Arena Grosvads vattenreningsystem**
- **Ny förskola i tätort**
- **Ombyggnad av Bergska skolan**

Bedömningarna av följande kontrollmål ligger till grund för svaret på revisionsfrågan

- Är beslutsprocessen gällande projekt välfungerande?
- Finns ett genomarbetat besluts- och kalkylunderlag till investeringen?
- Hanteras eventuella avvikelser mot besluts- och kalkylunderlag enligt kommunens riktlinjer?

Vår samlade bedömning är att kommunens delvis har en ändamålsenlig planering och kontroll gällande ovannämnda investeringar. I tabellen nedan har vi sammanställt våra bedömningar.

| | |
|---|--------------------|
| Arena Grosvad konstgräsplan | Bedömning |
| Kontrollmål 1 – Beslutsprocess | Uppfyllt |
| Kontrollmål 2 – Besluts- och kalkylunderlag | Ej uppfyllt |
| Kontrollmål 3 – Hantering av eventuella avvikelser | Uppfyllt |
| Arena Grosvad vattenreningsystem | Bedömning |
| Kontrollmål 1 – Beslutsprocess | Uppfyllt |
| Kontrollmål 2 – Besluts- och kalkylunderlag | Uppfyllt |
| Kontrollmål 3 – Hantering av eventuella avvikelser | Uppfyllt |
| Ny förskola i tätort | Bedömning |
| Kontrollmål 1 – Beslutsprocess | Uppfyllt |
| Kontrollmål 2 – Besluts- och kalkylunderlag | Uppfyllt |
| Kontrollmål 3 – Hantering av eventuella avvikelser | Uppfyllt |
| Bergska skolan | Bedömning |
| Kontrollmål 1 – Beslutsprocess | Uppfyllt |
| Kontrollmål 2 – Besluts- och kalkylunderlag | Ej uppfyllt |
| Kontrollmål 3 – Hantering av eventuella avvikelser | Ej uppfyllt |

5. Bilaga

| | Dokument | Kommentar |
|-----------------------------------|---|--|
| Styrande dokument | Ekonomistyrningsregler för Finspångs kommun | Daterade 2014-02-17, fastställda av kommunfullmäktige 2014-12-18 § 313 |
| | Strategisk plan 2011-2013 med Budget 2011 | Finspångs kommun |
| | Strategisk plan 2014-2016 med Budget 2014 | Finspångs kommun |
| | Strategisk plan 2015-2017 med Budget 2015 | Finspångs kommun |
| | Delårsrapport 2015 | Finspångs kommun |
| Arena Grosvads konstgräsplan | Angående konstgräsplan i Finspångs kommun | Dnr. 2013.0556.821 |
| | Konstgräsplan Arena Grosvad, komplettering | Tjänsteskrivelse Dnr. 2013.0556.821 |
| | Konstgräsplan Arena Grosvad 2014-03-24 § 137 | KS Dnr. 2014-0110.820 |
| | Konstgräsplan Arena Grosvad – tilläggsfinansiering samt bilaga ”Utvärdering av konstgräsplan” | Tjänsteskrivelse dnr. 2013.0556.821 |
| | Konstgräsplan Arena Grosvad – tilläggsfinansiering 2014-10-20 § 377 | KS Dnr. 2014-0110.820 |
| | Konstgräsplan Arena Grosvad – tilläggsfinansiering 2014-11-05 § 221 | KF Dnr. 2013.0556.821 |
| | Konstgräsplan – Kalkyl | Vallonbyggen, Daterad 2014-09-17 |
| Arena Grosvads vattenreningsystem | Arena Grosvad – vattenreningsystem samt bilaga ”Ny Vattenrening” | Tjänsteskrivelse Dnr. 2014.0172.825 |
| | Arena Grosvad – vattenreningsystem 2014-04-28 § 180 | KS Dnr. 2014.0172.825 |
| | Arena Grosvad – vattenreningsystem 2014-05-21 § 119 | KF Dnr. 2014.0172.825 |
| | Slutredovisning Arena Grosvad, ombyggnad av vattenrening, projekt 1322 | Dnr. 2015.0257.289 |
| | Arena Grosvads Vattenrening – Kalkyl | Vallonbyggen, Daterad 2014-06-30 |
| Ny förskola i tätort | Ny förskola i tätort, 2014-10-07 | Tjänsteskrivelse dnr. 2014.0547.291 |
| | Ny förskola i tätort, 2014-11-03, § 413 | KS Dnr. 2014.0547.291 |
| | Ny förskola i tätort, 2014-11-17, § 428 | KS Dnr. 2014.0547.291 |
| | Ny förskola i tätort, 2014-12-08, § 440 | KS Dnr. 2014.0547.291 |
| | Ny förskola i tätort, 2015-01-28, § 11 | KF Dnr. 2014.0547.291 |
| | Informationsärende, 2015-10-19, § 364 Ärende 10a | KS Dnr. 2015.0002.000 |
| | Behov av nya/alternativa boenden för ensamkommande barn och ungdomar, § 409 | KS Dnr. 2015.0672.133 |
| Ombyggnad av Bergska skolan | | |
| | Investeringsmedgivande till ombyggnation på del av nuvarande Bergska skolan 2013-12-16 | Tjänsteskrivelse dnr. 2013.0649.209 |
| | Nytt medborgarcentrum – Bergska skolan 2013-12-17 | Tjänsteskrivelse dnr. 2013.0723.200 |
| | Investeringsmedgivande till ombyggnation på del av nuvarande Bergska skolan 2014-01-13 § 23 | KS Dnr. 2013.0649.209 |
| | Nytt medborgarcentrum – Bergska skolan 2014-01-13 § 24 | KS Dnr. 2013.0723.200 |

| | | |
|--|--|-------------------------------------|
| | Investeringsmedgivande till ombyggnation på del av nuvarande Bergska skolan 2014-01-27 § 34 | KS Dnr. 2013.0649.209 |
| | Nytt medborgarcentrum – Bergska skolan 2014-01-27 § 35 | KS Dnr. 2013.0723.200 |
| | Investeringsmedgivande till ombyggnation på del av nuvarande Bergska skolan | Tjänsteskrivelse dnr. 2013.0649.209 |
| | Investeringsmedgivande till ombyggnation på del av nuvarande Bergska skolan 2014-02-24 § 99 | KS Dnr. 2013.0649.209 |
| | Investeringsmedgivande till ombyggnation på del av nuvarande Bergska skolan 2014-03-26 § 68 | KF Dnr. 2014.0172.825 |
| | Informationsärenden, 2014-11-03 § 412 Ärende 20c | KS Dnr. 2014.0002.000 |
| | Informationsärenden, 2015-05-04 § 197 Ärende 17a | KF Dnr 2015.0002.000 |
| | Informationsärenden, 2015-09-14 § 330 Ärende 16a | KS Dnr. 2015.0316.004 |
| | Bergska skolan - Kalkyl | Vallonbyggden, Date-rad 2015-10-01 |

2016-04-15

*Lars Högberg,
Uppdragsledare*

*Annika Hansson,
Projektledare*